

Vedtak om ilegging av overtredelsesgebyr

1. Innledning

Finanstilsynet viser til varsel om overtredelsesgebyr av 19. februar 2025 og svar fra [redacted] av 17. mars 2025.

Finanstilsynets vurdering er at det foreligger en overtredelse av flaggeplikten etter lov om verdipapirhandel (vphl.) § 4-2 i forbindelse med ditt kjøp av aksjer i EAM Solar AS (EAM) den 15. oktober 2024 og etterfølgende salg av den samme aksjeposten i EAM den 16. oktober 2024. Disse transaksjonene medførte at du krysset flaggegrensen på 5 % i EAM både oppadgående i forbindelse med kjøpet og nedadgående i forbindelse med salget.

Finanstilsynet har derfor besluttet å ilegge et overtredelsesgebyr på kroner 25 000 for overtredelsen, jf. vphl. § 21-3, § 21-9 § 21-14.

2. Rettslig grunnlag

Dersom en aksjeeiers eller en annen persons andel av aksjer med tilknyttet stemmerett når, overstiger eller faller under 5 prosent, 10 prosent, 15 prosent, 20 prosent, 25 prosent, 1/3, 50 prosent, 2/3 eller 90 prosent av stemmene som følge av erverv eller avhendelse, skal aksjeeieren gi melding til utstederen og det regulerte markedet der aksjene er opptatt til handel, jf. vphl. § 4-2. Meldingen til det regulerte markedet skal etter vphl. § 4-7 gis straks, men senest innen åpning av regulert marked andre handelsdag, etter at avtale om erverv eller avhendelse er inngått, eller etter at den meldepliktige blir kjent med eller burde ha blitt kjent med erverv, avhendelse eller annen omstendighet som fører til at meldeplikten inntreffer.

Finanstilsynet kan etter vphl. § 21-3 første ledd ilegge fysiske og/eller juridiske personer overtredelsesgebyr ved forsettlig eller uaktsom overtredelse av flaggereglene i vphl. kapittel 4.

Ved avgjørelsen av om en administrativ sanksjon skal ilegges og ved utmåling av sanksjonen kan det blant annet tas hensyn til følgende, jf. vphl. § 21-14:

1. overtredelsens grovhet og varighet,
2. graden av skyld hos overtrederer,
3. overtrederens finansielle styrke, særlig samlet omsetning eller årsinntekt og eiendeler,
4. oppnådd fortjeneste eller unngått tap,
5. tap påført tredjepart som følge av overtredelsen,
6. vilje til å samarbeide med myndighetene,
7. tidligere overtredelser,
8. forhold som nevnt i forvaltningsloven § 46 annet ledd,
9. andre relevante forhold.

3. Den flaggepliktige transaksjonen

Det fremgår av beholdningsendringer registrert i Euronext Securities Oslo (ESO) (tidligere VPS) at du ervervet 630 000 aksjer i EAM den 15. oktober 2024. Dette tilsvarer 9,19% av aksjekapitalen og stemmeretter i EAM. ESO viser også at du solgte denne aksjeposten etterfølgende dag den 16. oktober 2024. Kjøpet av aksjene medførte at 5% flaggegrense ble passert oppadgående den 15. oktober 2024. Salget av den samme aksjeposten medførte at 5% flaggegrense ble passert nedadgående 16. oktober 2024. Ingen av disse passeringene ble flagget til markedet.

4. Den flaggepliktiges anførsler

I ditt svar til Finanstilsynets brev av 16. januar 2025 skrev du at du ikke hadde mye erfaring med aksjehandel og at din første aksje ble kjøpt i 2020. Videre skrev du at EAM aksjene ble ervervet ved en feiltagelse da du mente å kjøpe 63 000 aksjer og ikke 630 000 EAM-aksjer. Handelen skjedde i en lunsjpause og du rakk ikke å oppdage feilen før senere på dagen. Da du oppdaget feilen, prøvde du å selge alt med en gang, men klarte ikke å gjennomføre salget umiddelbart. Dagen etter, 16. oktober 2024 ble salget av aksjene gjennomført, dog slik at aksjene ble solgt med et tap på 250 000 kroner.

Avslutningsvis skrev du at du "*... ikke visste om flaggeplikt før jeg fikk mail fra dere. måtte google det før jeg fant ut av hva det var.*" Du skrev at det skjedde en menneskelig feil og at du ikke prøvde å bryte verdipapirhandelloven med vilje.

I svarbrev til Finanstilsynets varsel om illeggelse av overtredelsesgebyr skriver du at du ikke har noen merknader annet enn at gebyrets størrelse er satt for høyt sett hen til at du har allerede tapt på aksjehandelen.

5. Finanstilsynets vurdering av om overtredelsesgebyr skal ilegges og av gebyrets størrelse

Finanstilsynet legger til grunn at kjøpet av 630 000 aksjer den 15. oktober 2024 medførte en oppadgående passering av 5 %-grensen i EAM, og at salget av 630 000 aksjer i EAM den 16. oktober 2024 medførte en nedadgående passering av 5 %-grensen. Begge disse passeringene av 5 %-grensen var flaggepliktige etter vphl. § 4-2.

Finanstilsynet har ingen grunn til å betvile riktigheten av at du mente å kjøpe 63 000 aksjer, men ved en feiltagelse kjøpte 630 000 aksjer. Hadde du kjøpt 63 000 aksjer ville ikke denne handelen ha utløst flaggeplikt. Situasjonen er likevel at du faktisk kjøpte 630 000 aksjer i EAM 15. oktober 2024 – som var en stor aksjepost i selskapet og representerte 9,90 % av utstedt aksjekapital. Data fra ESO viser også at du solgte 18.297 aksjer 15. oktober 2024. Det resterende av de 630.000 aksjene ble solgt etterfølgende dag 16. oktober 2024, like etter børsåpning.

Transaksjonene skulle i henhold til vphl. § 4-7 vært meldt til markedet straks etter at avtale om avhendelse ble inngått. Så vidt Finanstilsynet kan se er transaksjonene fortsatt ikke flagget til markedet. Finanstilsynet legger derfor til grunn at dette medfører en overtredelse av bestemmelsen i vphl. §§ 4-2, jf. 4-7.

Når det gjelder de subjektive vilkårene for å illegge overtredelsesgebyr, viser Finanstilsynet til at det må forventes at fysiske personer som opererer i det norske verdipapirmarkedet gjør seg kjent med gjeldende regelverk og identifiserer rapporteringsforpliktelser etter flaggereglene i verdipapirhandelloven.

På bakgrunn av det som er opplyst, legger Finanstilsynet til grunn din forklaring at du ikke visste at det fantes regler om flaggeplikt etter verdipapirhandelloven og at disse reglene utløste en rekke rapporteringsforpliktelser for den som handlet. Finanstilsynet finner likevel at du har handlet uaktsomt ved å ikke kontrollere gjeldende regelverk omkring transaksjonene som du gjennomførte.

Finanstilsynet legger dermed til grunn at du har opptrådt uaktsomt jf. vphl. §§ 21-9 første ledd.

Finanstilsynets vurdering er derfor at både de objektive og subjektive vilkårene er til stede for at Finanstilsynet kan ilegge overtredelsesgebyr etter vphl. § 21-3 første ledd.

Ved vurderingen av om overtredelsesgebyr skal ilegges, har Finanstilsynet foretatt en konkret helhetlig vurdering av de individuelle forholdene i saken, jf. vphl. § 21-14.

Finanstilsynet har lagt vekt på at hovedhensynet bak flaggereguleringene er å sikre at utsteder og aksjemarkedet straks blir gjort kjent med erverv eller avhendelse av aksjer eller annen omstendighet som endrer eierstrukturen eller stemmerettsfordelingen i selskapet. Endringer i eierstrukturen i et selskap notert på et regulert marked kan ha stor betydning for markedskursen på selskapets aksjer fordi dette kan gi indikasjon på at noen har, eller ikke lenger har, strategisk interesse i selskapet. Det er derfor viktig at markedet får denne informasjonen så fort som mulig.

Allmennpreventive hensyn tilsier at det bør gis gebyr også der investor er en privatperson som ellers ikke er aktiv i verdipapirmarkedet. Et vedtak om ileggelse av gebyr i denne saken vil etter Finanstilsynets vurdering ikke være uforholdsmessig. Finanstilsynet har tidligere ilagt overtredelsesgebyr for lignende overtredelser. Hensynet til likebehandling tilsier at gebyr også bør ilegges i denne saken.

Finanstilsynet har derfor besluttet å ilegge overtredelsesgebyr som sanksjon for bruddet.

Finanstilsynet har lagt til grunn din forklaring om at aksjene ble ervervet ved en feiltagelse og at du mente å kjøpe en langt mindre andel av aksjer som ikke ville ha utløst flaggeplikt. Finanstilsynet har vektlagt dette i formidlende retning.

I skjerpene retning legger Finanstilsynet til grunn at kjøpet av 630 000 aksjer – som utgjorde 9,90 % av utstedte aksjer i EAM medførte at aksjekursen steg ytterligere, samtidig som transaksjonen ble diskutert i sosiale medier og hadde en kurseffekt.

Det er videre lagt vekt på at transaksjonene som ikke ble flagget til markedet gjaldt aktive passeringer av flaggegrensen på 5 %. Finanstilsynet vurderer det også som skjerpene at flaggeplikten ble overtrådt ved to anledninger; det ble verken flagget da 5 % grensen ble passert oppadgående eller da 5% grensen ble passert nedadgående.

Finanstilsynet har derfor besluttet på denne bakgrunn at gebyret settes til kroner 25 000.

6. Vedtak om ileggelse av overtredelsesgebyr

På bakgrunn av de forhold som er omtalt ovenfor ilegger Finanstilsynet deg et overtredelsesgebyr på NOK 25 000 for overtredelse av vphl. § 4-2 jf. vphl. § 21-3 første ledd jf. § 21-9 jf. § 21-14.

Vedtaket om ileggelse av overtredelsesgebyr vil bli publisert på Finanstilsynets nettsider.

Dette vedtaket kan påklages innen 3 uker etter at vedtaket er mottatt.

Klagen sendes til Finanstilsynet. Klageinstans er Finansdepartementet. Forvaltningsloven §§ 18 og 19, om partenes adgang til å gjøre seg kjent med sakens dokumenter, gjelder.

Overtredelsesgebyrer innkreves av Skatteetaten ved Statens innkrevingsentral. I tilfeller der vedtaket ikke påklages vil Statens innkrevingsentral sende krav om betaling umiddelbart etter klagefristens utløp. I tilfeller der vedtaket påklages, sendes kravet etter at klagen er avgjort av Finansdepartementet. Statens innkrevingsentralers frist for betaling er 3 uker etter at faktura er sendt.

For Finanstilsynet

Marte Voie Opland
direktør for markedstilsyn

Thomas Borchgrevink
seksjonsleder

Dokumentet er godkjent elektronisk.